

Suvestinė redakcija nuo 2011-03-11 iki 2011-12-29

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [139-5716](#), i. k. 1072250ISAK00V-1055

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 92:2007 „PAPLŪDIMIAI IR JŲ
MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖ“ PATVIRTINIMO**

2007 m. gruodžio 21 d. Nr. V-1055
Vilnius

Siekdamas užtikrinti kokybišką 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo, panaikinančios direktyvą 76/160/EEB (OL 2006 64, p. 37), įgyvendinimą:

1. Tvirtinu Lietuvos higienos normą HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ (pridedama).

2. Pripažįstu netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. birželio 25 d. įsakymą Nr. 307 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:1999 „Paplūdimiai ir jų maudyklos“ (Žin., 1999, Nr. [58-1907](#));

2.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 5 d. įsakymą Nr. V-544 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. birželio 25 d. įsakymo Nr. 307 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:1999 „Paplūdimiai ir jų maudyklos“ patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [85-3177](#)).

3. Paveidu:

3.1. Higienos institutui:

3.1.1. pirmą kartą maudyklų vandens kokybę įvertinti iki 2010 metų gruodžio 31 d.;

3.1.2. informaciją visuomenei skelbti internete nuo 2012 m. gegužės 15 d., iškart ją gavus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

3.1.3. pirmąją klasifikaciją pagal normos reikalavimus atlikti iki 2015 m. rugsėjo 15 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

3.1.4. iki 2014 metų gruodžio 31 d. pateikti Europos Komisijai rašytines pastabas dėl poreikio atlikti tyrimą ar įvertinimą, kuris reikalingas siekiant padėti Komisijai peržiūrėti 2006/7/EB direktyvą pagal 14 straipsnio 3 dalį.

Papildyta punktu:

Nr. [V-179](#), 2008-03-06, Žin., 2008, Nr. 32-1121 (2008-03-18), i. k. 1082250ISAK000V-179

3.1.5. Bendradarbiauti su institucijomis, atsakingomis už paplūdimių administravimą, kurios naudodamosi atitinkamomis priemonėmis pasiektų, kad iki 2015 metų maudymosi sezono pabaigos padidėtų skaičius paplūdimių, kurių vanduo puikios ir geros kokybės, ir visų paplūdimių vandens kokybė būtų bent patenkinama.

Papildyta punktu:

Nr. [V-179](#), 2008-03-06, Žin., 2008, Nr. 32-1121 (2008-03-18), i. k. 1082250ISAK000V-179

3.2. įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal administruojamą sritį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

4. N u s t a t a u, kad Lietuvos higienos norma HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RIMVYDAS TURČINSKAS

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 92:2007
„PAPLŪDIMIAI IR JŲ MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖ“

I. TAIKymo sritys

1. Ši higienos norma nustato pagrindinius paplūdimių įrengimo higienos reikalavimus.
2. Ši higienos norma reglamentuoja maudyklų vandens kokybės reikalavimus, vandens kokybės rodiklių nustatymo metodus, vandens kokybės stebėseną, vertinimą ir klasifikavimą.
3. Ši higienos norma nustato maudyklų vandens kokybės valdymą ir visuomenės teisę gauti informaciją apie maudyklų vandens kokybę.
4. Šios higienos normos reikalavimai taikomi kiekvienam paviršinių vandenų vienetui, prie kurio įrengtas paplūdimys ir kuriame kompetentinga institucija tikisi didelio skaičiaus besimaudančių žmonių ir kuriame ji dar nepaskelbė nuolatinio draudimo maudytis ar nerekomendavo nesimaudyti. Ji netaikoma plaukimo ir mineralinių vandenų baseinams, uždariems vandens telkiniams, kurie yra prižiūrimi arba naudojami terapiniams tikslams, bei dirbtinai sukurtiems uždariems vandens telkiniams, atskirtiems nuo paviršinių ir požeminių vandenų.
Punkto pakeitimai:
Nr. [V-212](#), 2011-03-07, *Žin.*, 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212
5. Ši higienos norma privaloma visiems Lietuvos juridiniams ir fiziniams asmenims, projektuojantiems, įrengiantiems, įteisinantiems bei naudojantiems paplūdimius ir jų maudyklas (nepriklausomai nuo nuosavybės formos), institucijoms, vykdančioms valstybinę priežiūrą ir kontrolę, bei lankytojams.
6. Į šios higienos normos reikalavimus turi būti atsižvelgta rengiant apskrities, miesto, rajono paplūdimių ir jų maudyklų įrengimo bei naudojimo taisykles.

II. NUORODOS

7. Šioje higienos normoje pateiktos nuorodos į šiuos dokumentus:
 - 7.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą (*Žin.*, 1992, Nr. [5-75](#));
 - 7.2. Lietuvos Respublikos vandens įstatymą (*Žin.*, 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544);
 - 7.3. Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymą (*Žin.*, 2002, Nr. [73-3091](#));
 - 7.4. Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymą (*Žin.*, 1997, Nr. [112-2824](#); 2003, Nr. [61-2766](#); 2006, Nr. 57-2025);
 - 7.5. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą (*Žin.*, 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#));
 - 7.6. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą (*Žin.*, 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#));
 - 7.7. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (*Žin.*, 2001, Nr. [101-3597](#));
 - 7.8. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą (*Žin.*, 1994, Nr. [55-1049](#); 2000, Nr. [91-2832](#));
 - 7.9. *Neteko galios nuo 2011-03-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, *Žin.* 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

7.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymą Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [79-3606](#));

7.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymą Nr. V-114 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 60-2004 „Pavojingų cheminių medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos dirvožemyje“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [41-1357](#));

7.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymą Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 67-2627);

7.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. lapkričio 30 d. įsakymą Nr. 622 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 55:2001 „Viešieji tualetai“ patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [103-3688](#));

7.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1996 m. kovo 20 d. įsakymą Nr. 158 „Dėl Lietuvos Respublikos medicinos normos MN 11-1:1996 „Sveikatos priežiūros įstaigų akreditavimo specialieji reikalavimai. I dalis. Savivaldybės medicinos punktas“ patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. [31-781](#));

7.15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymą Nr. D1-187 „Dėl aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikromis plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [43-1389](#); 2007, Nr. [57-2203](#)).

III. SĄVOKOS

8. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos:

Administravimas – tai veikla, kurią atlieka institucija, atsakinga už paplūdimių administravimą, pagal įstatymų ir kitų teisės aktų suteiktus įgaliojimus.

Didelis besimaudančiųjų skaičius – tai skaičius, kurį kompetentinga institucija laiko dideliu, atsižvelgdama pirmiausia į praeities tendencijas arba turimą infrastruktūrą bei įrenginius, arba į priemones, kurių buvo imtasi maudymuisi skatinti.

Escherichia coli – koliforminė bakterija (36 ± 2)°C temperatūroje per (21 ± 3) val. atrankioje terpėje skaldanti laktozę ir gaminanti rūgštį, ($44,0\pm 0,5$)°C temperatūroje per (21 ± 3) val. iš triptofano pagaminanti indolą, produkuojanti β gliukuronidazę. Jų buvimas vandenyje rodo teršimą fekalijomis.

Eutrofikacija – procesas, kai vandens telkinyje ima gausėti biogeninių elementų, kurie skatina greitesnį dumblių ir aukštesniųjų augalų augimą, sutrikdo vandens organizmų pusiausvyrą ir pablogina vandens kokybę.

Institucijos, atsakingos už paplūdimių ir maudyklų administravimą, – savivaldybės institucijos ir joms pavaldžios įstaigos bei kiti subjektai, turintys teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekantys jiems pavestas administravimo funkcijas ir atsakingi už šių funkcijų įgyvendinimą.

Išskirtinė situacija – tai įtakos maudyklos vandens kokybei turintis įvykis arba įvykių seka tam tikroje vietoje, kurie paprastai pasitaiko vidutiniškai ne dažniau kaip kartą per ketverius metus.

Kompetentinga institucija – tai institucija, kurią paskyrė Sveikatos apsaugos ministerija, norėdama užtikrinti nacionalinių teisės aktų ir jų nuostatų įgyvendinimo atitikties direktyvos 2006/7/EB nuostatomis.

Maudykla – paplūdimio vieta, skirta maudytis dideliame besimaudančių žmonių skaičiui maudymosi sezono metu.

Maudymosi sezonas – tai įteisintas laiko tarpas, kurio metu pagal oro sąlygas bei vietinius papročius numatoma daug besimaudančiųjų.

Maudyklų vandens kokybės duomenų rinkinys – tai maudyklų duomenys, gauti vykdant mikrobiologinių (žarninių enterokokų ir žarninių lazdelių (*E.coli*)) parametrų stebėseną.

Maudyklų vandens kokybės vertinimas – tai maudyklų vandens kokybės vertinimo procesas, taikant aprašytą vertinimo metodą (VIII skyrius).

Melsvadumblių išplitimas – melsvadumblių sanaka žydėjimo, ištisinės dangos ar putų pavidalu.

Mėginys – tam tikras vandens kiekis, paimtas iš vandens telkinio vandens kokybės rodiklių vertėms nustatyti.

Mėginio ėmimo vieta – tiksliai nustatyta pastovi vandens telkinio vieta, kurioje imami mėginiai.

„Mėlynoji vėliava“ – tai apdovanojimas, suteikiamas tarptautinės nevyriausybės organizacijos Aplinkosauginio švietimo fondo (*Foundation for Environmental Education*).

Nuolatinis draudimas (nuolatinė rekomendacija) – draudimas maudytis ar rekomendacija nesimaudyti, trunkantis mažiausiai vieną ištisą maudymosi sezoną.

Paplūdimys – patogus ilsėtis (sportuoti), maudytis smėlio (žvyro, žvirgždo ar kriauklelių) ruožas, esantis aukščiau atabrado nuolaidžiame jūros, ežero ar upės krante, įrengtame laikantis higienos reikalavimų.

Plaukiojimo priemonės – tai laivai ir kiti plaukiojimui naudojami įrenginiai.

Salmonelės – mikroorganizmai, formuojantys tipiškas kolonijas selektyvinėse terpėse ir pasižymintys tipiškomis biocheminėmis bei serologinėmis savybėmis. Salmonelės išskiriamos su išmatomis, todėl jų gali pasitaikyti nuotekose, mėšle ar srutose.

Suinteresuota visuomenės grupė – tai nevyriausybės organizacijos, skatinančios aplinkos apsaugą ir atitinkančios reikalavimus pagal nacionalinę teisę.

Tarša – tai mikrobiologinio užterštumo arba teršiančių cheminių medžiagų ar atliekų buvimas, turintis įtakos maudyklos vandens kokybei ir keliantis grėsmę besimaudančių sveikatai.

Trumpalaikė tarša – 1 lentelėje 1 skiltyje nurodytas mikrobiologinis užterštumas, kuris turi aiškiai nustatomas priežastis, paprastai nedarantis įtakos maudyklos vandens kokybei ilgesnį nei maždaug 72 valandų laikotarpį po to, kai pirmą kartą buvo pakenkta maudyklos vandens kokybei, ir dėl kurio institucija, atsakinga už paplūdimių ir maudyklų administravimą, nustatė užterštumo numatymo ir kovos su juo tvarką.

Valdymo priemonės – tai priemonės, kurių imamasi maudyklos vandens atžvilgiu:

maudyklos vandens charakteristikos nustatymas ir atnaujinimas;

stebėsenos kalendoriaus sudarymas;

maudyklos vandens stebėseną;

maudyklos vandens kokybės vertinimas;

maudyklos vandens kokybės klasifikavimas;

taršos, kuri gali turėti įtakos maudyklų vandenims ir pakenkti besimaudančių sveikatai, priežasčių nustatymas ir įvertinimas;

visuomenės informavimas;

veiksmai, kuriais siekiama išvengti taršos poveikio besimaudantiems;

veiksmai taršos grėsmei mažinti.

Žarniniai enterokokai – bakterijos (36 ± 2)°C temperatūroje per (44 ± 4) val. atrankiose terpėse redukuojančios 2,3,5 bespalvį trimetiltetrazolio chloridą į raudonos spalvos formazaną ir ($44\pm 0,5$)°C temperatūroje hidrolizuojančios eskuliną bei 4 metilumbeliferil-β-D gliukozidą (MUD). Jų buvimas vandenyje rodo teršimą fekalijomis.

Kitos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vandens įstatymo (7.2) 3 straipsnyje bei kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

9. Teritorijos naujiems paplūdimiams rengti numatomos nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose teritorijų planavimo dokumentuose (7.1, 7.6).

10. Paplūdimių statiniai projektuojami ir statomi vadovaujantis įstatymais, kitais teisės aktais ir nustatyta tvarka parengtais ir patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais (7.3, 7.6, 7.7).

11. Paplūdimys turi būti pritaikytas ramiam arba aktyviam poilsiui, kaitinimuisi saulėje, maudymuisi ir jame laikomasi institucijos, atsakingos už paplūdimių ir maudyklų administravimą, nustatytų naudojimo ir elgesio taisyklių. Projektuojant paplūdimių statinius (persirengimo paviljonus arba kabinas, pavėsines, tualetus, medicinos ir gelbėjimo punktus, privažiuojamuosius kelius, prieigas, lengvųjų automobilių, motociklų, dviračių stovėjimo aikštes) bei įrenginius (vandentiekio, nuotekų, telekomunikacijos, atliekų surinkimo ir rūšiavimo) būtina atsižvelgti į poilsiautojų skaičių. Jūros paplūdimiuose vienam poilsiautojui turi būti ne mažiau kaip 5 m² sausumos ploto, o upių ir ežerų paplūdimiuose – ne mažiau kaip 8 m² sausumos ploto.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

12. Maudymosi sezonas – laikotarpis, kurio metu galima tikėtis didelio besimaudančiųjų skaičiaus, pagal Lietuvos gamtines sąlygas prasideda birželio mėnesio 1 d. ir baigiasi rugsėjo mėnesio 15 d. (savivaldybių institucijų sprendimu maudymosi sezonas gali būti koreguojamas).

13. Prieš maudymosi sezoną savivaldybės jų teritorijoje esančius, taip pat naujai įrengtus arba rekonstruotus paplūdimius įteisina (identifikuoja) naudoti savivaldybių institucijų sprendimais / įsakymais, sudarydamos galimybę suinteresuotai visuomenės grupei dalyvauti ir teikti pasiūlymus bei atsižvelgia į informaciją, gautą iš visuomenės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

14. Savivaldybės, atsižvelgusios į visuomenės teikiamus siūlymus, jei tokių yra, prieš maudymosi sezoną iki kiekvienų metų kovo 24 d. sudaro numatomų vykdyti maudyklų vandens kokybės tyrimų kalendorinį grafiką. Savivaldybės šią informaciją skelbia interneto svetainėse ir pateikia Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotai institucijai, atsakingai už ataskaitų rengimą Europos Komisijai ir užtikrinančiai, kad paplūdimių maudyklų vandens kokybė atitiktų direktyvos 2006/7/EB reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

15. Institucija, atsakinga už paplūdimių ir maudyklų administravimą, organizuoja maudyklų vandens kokybės stebėseną. Mėginius turi atrinkti akredituotos ar atestuotos laboratorijos darbuotojai.

Institucija, atsakinga už paplūdimių administravimą, turi užtikrinti, kad maudymosi sezono metu informacija visuomenei paplūdimyje būtų aktyviai ir operatyviai skelbiama pagal šios normos 2 priedą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

16. Medicinos ir gelbėjimo punktų personalas priimamas dirbti pasitikrinęs sveikatą Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir tinkamai apmokytas.

17. Medicinos punktai turi atitikti sveikatos priežiūros įstaigoms keliamus reikalavimus.

18. Poilsiautojų saugą, paplūdimių higienos reikalavimus, jų naudojimą ir priežiūrą turi užtikrinti institucija, atsakinga už paplūdimių ir maudyklų administravimą.

V. PAPLŪDIMIAI

19. Paplūdimių higienos reikalavimai:

19.1. Paplūdimiai įrengiami atsižvelgiant į pakrančių gamtines ir rekreacines vertybes.

19.2. Paplūdimiai prie jūros turi būti įrengiami ne mažesniu kaip 500 m atstumu nuo uosto įrengimų, prieplaukų, laivų stovėjimo vietos, nuotekų išleistuvų.

19.3. Paplūdimiai prie upių turi būti įrengiami pagal vandens tėkmę, ne mažesniu kaip 100 m atstumu aukščiau taršos šaltinių.

19.4. Paplūdimiai prie ežerų įrengiami tose vietose, kur nėra nuotekų išleidimo.

19.5. Paplūdimiuose priėjimas prie vandens turi būti neslidus, neklampus, patogus ir saugus visiems, taip pat ir neįgaliems žmonėms.

19.6. Paplūdimių dirvožemyje esančios kenksmingos cheminės medžiagos neturi viršyti didžiausių leidžiamų koncentracijų (7.11).

19.7. Dirvožemis neturi būti užterštas helmintais, enterovirusais, patogeninėmis enterobakterijomis, žarninėmis lazdelėmis.

19.8. Paplūdimių ore esančių cheminių medžiagų koncentracija neturi viršyti nustatytų ribinių verčių (7.12).

19.9. Paplūdimių maudyklų vandens kokybę reglamentuoja šios higienos normos 6 skyriaus reikalavimai.

19.10. Paplūdimių teritorija turi būti suskirstyta į atskiras funkcines zonas: poilsio, maudymosi, sporto. Šios funkcinės zonos turi būti atitinkamai pažymėtos. Paplūdimių funkcinės zonos nurodomos matomoje vietoje esančiame informaciniame stende.

19.11. Būtina numatyti ir pažymėti vietas vaikams maudytis, kur gylis turi būti ne didesnis kaip 1,30 m.

19.12. Paplūdimiuose, kurie skirti daugiau kaip 100 poilsiautojų, turi būti užtikrintas geriamojo vandens tiekimas. Vandens kokybė turi atitikti geriamojo vandens kokybės reikalavimus (7.10).

19.13. Paplūdimiuose turi būti įrengti tualetai ne arčiau kaip 50 m iki maudyklų, numatant patogumus neįgaliems žmonėms. Tualetai turi atitikti Lietuvos higienos normos HN 55:2001 „Viešieji tualetai“ reikalavimus (7.13).

19.14. Nuotekų surinkimas bei jų išleidimas į gamtinę aplinką reglamentuojamas pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.

19.15. Paplūdimiuose ne rečiau kaip kas 25 m turi būti šiukšliadėžės, o jei nėra galimybių jas pastatyti nurodytu atstumu, paplūdimių prieigose turi būti pastatyti atliekų konteineriai. Visuose paplūdimiuose turi būti pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus, stiklo, plastiko) konteineriai.

19.16. Poilsiautojams persirengti turi būti įrengiami paviljonai arba kabinos, įrengiant vieną persirengimo kabiną 50–100 paplūdimio poilsiautojų.

19.17. Paplūdimiuose, kurie skirti daugiau kaip 100 poilsiautojų, būtina įrengti medicinos ir gelbėjimo punktus. Medicinos punktų įrengimas turi atitikti sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus (7.14).

19.18. Paplūdimių ir jų maudyklų teritorijoje galima naudotis plaukiojimo priemonėmis pagal nustatytą galiojančių teisės aktų tvarką (7.15).

19.19. Į paplūdimius draudžiama vesti šunis ir kitus gyvūnus.

20. Paplūdimių priežiūra:

20.1. Prieš maudymosi sezoną visi paplūdimiuose esantys statiniai turi būti suremontuoti ir juose atlikta profilaktinė dezinfekcija, dezinsekcija bei deratizacija.

20.2. Nerūšiuotos atliekos turi būti surenkamos ir išvežamos kiekvieną dieną. Atliekos iš antrinių žaliavų konteinerių turi būti išvežamos jiems prisipildžius.

20.3. Pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per dieną, persirengimo paviljonus, kabinas, rūbines, tualetus, šiukšliadėžes ir nerūšiuotų atliekų surinkimo konteinerius būtina išvalyti,

vieną kartą per savaitę išplauti dezinfekuojančiais tirpalais. Išvežus antrines žaliavas konteineriai turi būti išvalyti ir ne rečiau kaip kartą per mėnesį dezinfekuoti.

20.4. Viršutinis paplūdimių smėlio sluoksnis, ne mažiau kaip 0,1 m gylio, turi būti išvalomas bei išpurenamas (mechaniniu arba rankiniu būdu) ne rečiau kaip kartą per savaitę.

20.5. Paplūdimių maudyklos turi būti pažymėtos, pvz., plūdurais, o jūroje po audrų patikslintos.

20.6. Maudyklose neturi būti vandens sūkurių, duobių. Naujai susiformavusias dugno duobes būtina pažymėti, pvz., spalvotais plūdurais.

20.7. Paplūdimių maudyklų dugnas turi būti valomas nuo atliekų ir dumblių ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį, o jūroje – ir po audrų.

VI. MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖS REIKALAVIMAI IR TYRIMŲ METODAI

21. Šiame skyriuje pateikiami maudyklų vandens kokybės parametrai ir jų vertės:

21.1. Maudyklų vandens kokybės mikrobiologiniai parametrai ir jų vertės yra pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Maudyklų vandens kokybės mikrobiologiniai parametrai, jų vertės ir mėginių ėmimo periodiškumas

Mikrobiologiniai parametrai	Privalomos vertės	Minimalus mėginių ėmimo periodiškumas	Tyrimo metodas
1. Žarninių enterokokų (<i>Intestinal Enterococci</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	100	Kas dvi savaitės	LST EN ISO 7899-1+Ac:2000 en arba LST EN ISO 7899-2:2001
2. Žarninių lazdelių (<i>Escherichia coli</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	1 000	Kas dvi savaitės	LST EN ISO 9308-3+Ac:2000 en arba LST EN ISO 9308 - 1:2001
3. Salmonelės, 1 litre	Neturi būti	Privaloma tikrinti susidarius išskirtinei situacijai, kai maudyklų vanduo galėjo būti užterštas tam tikra medžiaga	ISO6340:1995

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

21.2. Maudyklų vandens kokybės mikrobiologinių parametru vertės turi neviršyti 1 lentelėje nurodytų verčių.

21.3. Maudyklų vandens kokybės fizikiniai-cheminiai ir biologiniai parametrai ir jų vertės yra pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Maudyklų vandens kokybės fizikiniai-cheminiai parametrai, jų vertės ir mėginių ėmimo periodiškumas

Fizikiniai-cheminiai parametrai	Norma (privalomos vertės)	Gairės (siektinos vertės)	Minimalus mėginių ėmimo periodiškumas	Tyrimo metodas ir tikrinimas
---------------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------------------	------------------------------

1. Nuolaužos, plūduriuojančios medžiagos, dervų likučiai, stiklas, plastikas, guma ir kitos atliekos	-	Neturi būti	Kas dvi savaitės	Vizualinis tikrinimas
2. Amonio azotas, mgN/l	–	–	Šiuos rodiklius būtina tikrinti, kai nustatoma vandens eutrofikacijos tendencija	LST ISO 7150-1:1998
3. Kjeldalio azotas mg/l N	–	–	Šiuos rodiklius būtina tikrinti, kai nustatoma vandens eutrofikacijos tendencija	LST EN 25663:2000
4. Bendrasis fosforas, mg/l	–	–	Šiuos rodiklius būtina tikrinti, kai nustatoma vandens eutrofikacijos tendencija	LST EN ISO 6878:2004
5. Melsvadumbliai, mg/l	-	-	Šiuos rodiklius būtina tikrinti, kai vanduo intensyviai žydi	LST EN 15204:2007
6. Jūrinis fitoplanktonas, mg/l	-	-	Šiuos rodiklius būtina tikrinti, kai vanduo intensyviai žydi	LST EN 15204:2007
7. Didieji dumbliai, mg/l	-	-	Šiuos rodiklius būtina tikrinti, kai vanduo intensyviai žydi	LST EN 14184:2004 LST EN ISO 19493:2007

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin., 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

21.4. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

21.5. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

21.6. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

21.7. Esant vandens eutrofikacijai, būtina nustatyti Kjeldalio azoto, amonio azoto bei bendrojo fosforo koncentraciją vandenyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin., 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

21.8. Išplitus melsvadumbliams ir nustačius arba darant prielaidą apie sveikatai keliamą grėsmę, institucija, atsakinga už paplūdimio administravimą, turi:

21.8.1. vykdyti stebėseną vizualiai pagal sudarytą kalendorinį stebėsenos grafiką maudymosi sezono metu;

21.8.2. intensyvaus vandens žydėjimo metu atlikti melsvadumblių tyrimus;

21.8.3. apie sveikatai keliamą grėsmę nedelsdama informuoti visuomenę paplūdimio vietoje ir visomis komunikacijos priemonėmis;

21.8.4. jei nustatyta galima melsvadumblių grėsmė sveikatai, laikinai uždrausti maudytis, kol grėsmė išnyks.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

21.9. Jei maudykloje yra tendencija atsirasti didiesiems dumbliams ir (arba) jūriniam fitoplanktonui, institucija, atsakinga už paplūdimio administravimą, turi:

21.9.1. nustatyti didžiųjų dumblių ir (arba) jūrinio fitoplanktono išplitimą ir galimą grėsmę sveikatai;

21.9.2. vykdyti stebėseną vizualiai pagal sudarytą kalendorinį stebėsenos grafiką maudymosi sezono metu;

21.9.3. pašalinti intensyvaus vandens žydėjimo metu pakrantėje susidariusias didžiųjų dumblių ir (arba) jūrinio fitoplanktono sankaupas;

21.9.4. apie sveikatai keliamą grėsmę nedelsdama informuoti visuomenę paplūdimyje ir visomis komunikacijos priemonėmis;

21.9.5. jei nustatyta grėsmė sveikatai, laikinai uždrausti maudytis, kol grėsmė išnyks.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

21.10. Būtina vizualiai tikrinti, ar maudyklos vandenyje nėra taršos dervų likučiais, stiklu, plastikumu, guma ar kitomis atliekomis, o jų esant – pašalinti ir apie tai informuoti visuomenę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

21.11. Jeigu paplūdimys atitinka šios normos reikalavimus, o maudyklų vandens kokybės parametrų vertės atitinka 1 ir 2 lentelių reikalavimus (per visą maudymosi sezoną), tai toks paplūdimys gali pretenduoti į „Mėlynosios vėliavos” statusą.

VII. MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖS STEBĖSENA

22. Institucija, atsakinga už paplūdimių ir maudyklų administravimą, prieš kiekvieną maudymosi sezoną sudaro stebėsenos kalendorių ir užtikrina, kad stebėseną vyktų ne vėliau kaip per keturias dienas nuo stebėsenos kalendoriuje numatytos dienos.

23. Mėginių ėmimo datos turi būti paskirstytos per visą maudymosi sezoną taip, kad laikas tarp datų neviršytų vieno mėnesio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

24. Iš kiekvienos maudyklos vienas vandens mėginys turi būti paimtas prieš pat kiekvieno maudymosi sezono pradžią. Per maudymosi sezoną turi būti paimta ir ištirta ne mažiau kaip 8 mėginiai, įskaitant ir pirmą mėginį prieš sezono pradžią.

25. Mėginiai imami paplūdimio maudyklų vietose, kur tikimasi daugiausia besimaudančiųjų arba kur pagal maudyklos vandens charakteristiką laukiama didžiausia tarša, esant gyliui apie 1 m, ne mažiau kaip iš 30 cm nuo vandens paviršiaus.

26. Institucija, atsakinga už paplūdimių ir maudyklų administravimą, turi užtikrinti, kad maudyklų vandens kokybė būtų periodiškai tikrinama ir vandens kokybės parametrų vertės atitiktų 1 ir 2 lentelėse nurodytas vertes.

27. Esant trumpalaikiai taršai, turi būti paimtas papildomas mėginys vandens kokybės tyrimams atlikti, patvirtinantis taršos įvykio pabaigą ir kitas – praėjus 7 dienoms nuo trumpalaikės taršos pabaigos.

28. Išskirtinių situacijų metu institucija, atsakinga už paplūdimių ir maudyklų administravimą, turi sustabdyti stebėsenos kalendoriaus vykdymą ir pasibaigus išskirtinei situacijai kuo greičiau jį atnaujinti. Nauji vandens mėginiai paimami tam, kad jais būtų pakeisti dėl susidariusios išskirtinės situacijos nepaimti mėginiai.

Išaiškėjus išskirtinėms situacijoms ar gavus maudyklų vandens kokybės rezultatų duomenis apie trumpalaikę taršą, kuri galėtų neigiamai paveikti maudyklos vandens kokybę ir besimaudančiųjų sveikatą, institucija, atsakinga už paplūdimių administravimą, apie tai informuoja visuomenę pagal šios normos 2 priedo 1.2–1.6 punktus ir laikinai uždraudžia maudytis, kol vandens kokybė pagerės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, *Žin.*, 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

29. Institucijos, atsakingos už paplūdimių ir maudyklų administravimą, praneša apie stebėsenos kalendoriaus sustabdymą ir jo priežastis Sveikatos ministerijos įgaliotai institucijai, atsakingai už ataskaitų rengimą Europos Komisijai.

30. Kai ankstesniais metais imtų mėginių rezultatai yra ženkliai geresni negu 1 ir 2 lentelėse nurodytų parametrų vertės ir kai neatsiranda jokių veiksnių, kurie gali pabloginti vandens kokybę, tik Europos Komisijos leidimu gali būti sumažintas mėginių ėmimo periodiškumas.

31. Maudyklų vandens kokybės mikrobiologinių parametrų vertės, nurodytos 1 lentelėje, nustatomos pagal galiojančius Lietuvos standartus. Jeigu laboratorijose naudojami kitokie vandens kokybės tyrimo metodai, privalu užtikrinti, kad gauti rezultatai, atlikus vandens kokybės kontrolę, būtų ekvivalentiški arba palyginami su 1 lentelės parametrų vertėmis.

32. Laboratorijos, atliekančios tyrimus metodais, ekvivalentiškais nurodytiems 1 lentelėje, turi pateikti visą būtiną informaciją apie taikomus metodus ir taisykės bei jų lygiavertiškumą Sveikatos ministerijos įgaliotai institucijai, atsakingai už ataskaitų rengimą Europos Komisijai.

1 lentelėje pateiktų analizės mikrobiologinių metodų lygiavertiškumo standartas yra tarptautinis standartas LST EN ISO 17994:2004 „Vandens kokybė. Mikrobiologinių metodų pripažinimo lygiaverčiais kriterijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, *Žin.*, 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

33. Maudyklų vandens kokybės tyrimų organizavimas, mėginių ėmimas, transportavimas turi atitikti mėginių paėmimo standartų reikalavimus (1 priedas).

Mėginiams imti skirti indai turi būti pagaminti iš skaidrios ir nedažytos medžiagos, buteliuko įprastinė mažiausia talpa – 250 ml. Mėginys turi būti paženklintas nenuplaunamu rašalu ant paties mėginio indo arba jo etiketės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, *Žin.*, 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

34. Tyrimai turi būti atliekami akredituotose arba atestuotose nustatyta tvarka laboratorijose.

VIII. MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖS VERTINIMAS

35. Maudyklų vandens kokybės vertinimą atlieka kompetentinga institucija.

36. Maudyklų vandens kokybė vertinama kiekviename paplūdimyje, pasibaigus maudymosi sezonui ir remiantis maudyklų vandens kokybės duomenimis, surinktais per einamąjį ir tris ankstesnius sezonus.

37. Maudyklų vandens kokybės vertinimas atliekamas remiantis dviejų mikrobiologinių parametrų (žarninių enterokokų ir žarninių lazdelių (*E.coli*) duomenų rinkiniu, kurį sudaro stebėsenos duomenys. Maudyklų vandens kokybės duomenų rinkinį sudaro ne mažiau kaip 16 mėginių.

Mėginys, paimtas trumpalaikės taršos atveju, neturi priklausyti maudyklų vandens kokybės duomenų rinkiniui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

38. Mikrobiologiniai parametrai ir jų vertės vidaus vandenų (ežerų, upių, tvenkinių, karjerų, užtvankų) maudyklų vandens kokybei vertinti yra pateikti 3 lentelėje.

3 lentelė. Vidaus vandenų (ežerų, upių, tvenkinių, karjerų, užtvankų) maudyklų vandens kokybės mikrobiologiniai parametrai ir jų vertės

Vandens kokybės parametrai	Puiki kokybė	Gera kokybė	Patenkinama kokybė	Analizės metodas
A	B	C	D	E
1. Žarninių enterokokų (<i>Intestinal Enterococci</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	200(*)	400(*)	330(**)	LST EN ISO 7899-1+Ac:2000 en arba LST EN ISO 7899-2:2001
2. Atsparių šilumai žarninių lazdelių (<i>Escherichia coli</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	500(*)	1 000(*)	900(**)	LST EN ISO 9308-3+Ac:2000 en arba LST EN ISO 9308 - 1:2001

(*) Remiamasi 95 procentilio vertinimu.

(**) Remiamasi 90 procentilio vertinimu.

39. Mikrobiologiniai parametrai ir jų vertės pakrančių ir tarpinių (jūros) vandenų maudyklų vandens kokybei vertinti yra pateikti 4 lentelėje

4 lentelė. Pakrančių ir tarpinių (jūros) vandenų maudyklų vandens kokybės mikrobiologiniai parametrai ir jų vertės

Vandens kokybės parametrai	Puiki kokybė	Gera kokybė	Patenkinama kokybė	Tyrimų metodai
A	B	C	D	E
1. Žarninių enterokokų (<i>Intestinal Enterococci</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	100(*)	200(*)	185(**)	LST EN ISO 7899-1+Ac:2000 en arba LST EN ISO 7899-2:2001
2. Atsparių šilumai žarninių lazdelių (<i>Escherichia coli</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	250(*)	500(*)	500(**)	LST EN ISO 9308-3+Ac:2000 en arba LST EN ISO 9308 - 1:2001

(*) Remiamasi 95 procentilio vertinimu.

(**) Remiamasi 90 procentilio vertinimu.

40. Remiantis iš tam tikro maudyklos vandens gautų mikrobiologinių duomenų įprastos tikimybės tankio funkcijos $\log_{10}$ procentilių vertinimu, procentilio vertė gaunama taip:

40.1. imama visų bakterinių rodiklių, vertinamų duomenų sekoje, $\log_{10}$ vertė (jei gaunama nulinė vertė, imama naudoto analizės metodo mažiausio aptikimo ribos $\log_{10}$ vertė);

40.2. apskaičiuojamas aritmetinis $\log_{10}$ verčių vidurkis (μ);

40.3. apskaičiuojama standartinė $\log_{10}$ verčių paklaida (σ);

40.4. duomenų tikimybės tankio funkcijos viršutinis 90 procentilio taškas nustatomas pagal tokią formulę: viršutinis 90 procentilis = $\text{antilog}(\mu + 1,282 \sigma)$;

40.5. duomenų tikimybės tankio funkcijos viršutinis 95 procentilio taškas nustatomas pagal tokią formulę: viršutinis 95 procentilis = $\text{antilog}(\mu + 1,65 \sigma)$.

41. Maudyklų vandens kokybė vertinama klasifikuojant ją į prastą, patenkinamą, gerą ir puikią kokybę.

42. Maudyklos vanduo klasifikuojamas kaip „prastos“ kokybės, jei per keturis paskutinius maudymosi sezonus maudyklos vandens kokybės duomenų rinkinyje mikrobiologinių rodiklių procentilių vertės yra didesnės už pateiktas 3 ir 4 lentelių D skiltyse nurodytas „patenkinamos“ kokybės vertes.

43. Maudyklos vanduo klasifikuojamas kaip „patenkinamos“ kokybės:

43.1. jei per keturis paskutinius maudymosi sezonus maudyklos vandens kokybės duomenų rinkinyje mikrobiologinių rodiklių procentilių vertės yra didesnės už 3 ir 4 lentelių C skiltyse nurodytas „geros“ kokybės vertes ir lygios arba mažesnės už pateiktas D skiltyse nurodytas „patenkinamos“ kokybės vertes;

43.2. jei maudyklos vanduo buvo trumpalaikės taršos objektu, bet:

43.2.1. buvo imtasi atitinkamų valdymo priemonių, įskaitant ankstyvo įspėjimo sistemas, vykdomas papildomas stebėjimas, jei būtina, buvo draudžiama maudytis, siekiant apsaugoti besimaudančiuosius nuo neigiamo taršos poveikio;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

43.2.2. buvo imtasi atitinkamų valdymo priemonių, siekiant užkirsti kelią taršai, ją sumažinti arba pašalinti jos priežastis;

43.2.3. mėginių, į kuriuos buvo neatsižvelgta dėl trumpalaikės taršos per paskutinį vertinimo laikotarpį, skaičius sudarė ne daugiau kaip 15 proc. bendrojo mėginių skaičiaus, kuris buvo numatytas tam laikotarpiui sudarytuose stebėsenos kalendoriuose, arba tai buvo ne daugiau kaip vienas mėginys per maudymosi sezoną – atsižvelgiant į tai, kuris skaičius didesnis.

44. Maudyklos vanduo klasifikuojamas kaip „geros“ kokybės:

44.1. jei per keturis paskutinius maudymosi sezonus maudyklos vandens kokybės duomenų rinkinyje mikrobiologinių rodiklių procentilių vertės yra didesnės už 3 ir 4 lentelių B skiltyse nurodytas „puikios“ kokybės vertes ir lygios arba mažesnės už 3 ir 4 lentelių C skiltyse nurodytas „geros“ kokybės vertes;

44.2. jei maudyklos vanduo buvo trumpalaikės taršos objektu, bet:

44.2.1. buvo imtasi atitinkamų valdymo priemonių, įskaitant ankstyvo įspėjimo sistemas, vykdomas papildomas stebėjimas, jei būtina, buvo draudžiama maudytis, siekiant apsaugoti besimaudančiuosius nuo neigiamo taršos poveikio;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

44.2.2. buvo imtasi atitinkamų valdymo priemonių, kad užkirsti kelią taršai, ją sumažinti arba pašalinti jos priežastis;

44.2.3. mėginių, į kuriuos buvo neatsižvelgta dėl trumpalaikės taršos per paskutinį vertinimo laikotarpį, skaičius sudarė ne daugiau kaip 15 proc. bendrojo mėginių skaičiaus, kuris buvo numatytas tam laikotarpiui sudarytuose stebėsenos kalendoriuose, arba tai buvo ne

daugiau kaip vienas mėginys per maudymosi sezoną – atsižvelgiant į tai, kuris skaičius didesnis.

45. Maudyklos vanduo klasifikuojamas kaip „puikios“ kokybės:

45.1. jei per keturis paskutinius maudymosi sezonus maudyklos vandens kokybės duomenų rinkinyje mikrobiologinių rodiklių procentilių vertės yra lygios arba mažesnės už 1 ir 2 lentelių B skiltyse nurodytas „puikios“ kokybės vertes;

45.2. jei maudyklos vanduo buvo trumpalaikės taršos objektu, bet:

45.2.1. buvo imtasi atitinkamų valdymo priemonių, įskaitant ankstyvo įspėjimo sistemas, vykdomas papildomas stebėjimas, jei būtina, buvo draudžiama maudytis, siekiant apsaugoti besimaudančiuosius nuo neigiamo taršos poveikio;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

45.2.2. buvo imtasi atitinkamų valdymo priemonių, siekiant užkirsti kelią taršai, ją sumažinti arba pašalinti jos priežastis;

45.2.3. mėginių, į kuriuos buvo neatsižvelgta dėl trumpalaikės taršos per paskutinį vertinimo laikotarpį, skaičius sudarė ne daugiau kaip 15 proc. bendrojo mėginių skaičiaus, kuris buvo numatytas tam laikotarpiui sudarytuose stebėsenos kalendoriuose, arba tai buvo ne daugiau kaip vienas mėginys per maudymosi sezoną – atsižvelgiant į tai, kuris skaičius didesnis.

46. Jei maudyklos vandens kokybė, vertinant pagal abu mikrobiologinius parametrus nesutampa, tuomet vertinama pagal didesnės procentilių vertės parametą.

47. Maudyklos vandens kokybė gali būti vertinama remiantis maudyklos vandens kokybės duomenimis, kurie susiję su mažiau nei keturiais maudymosi sezonais:

47.1. jei paplūdimys neseniai įteisintas (identifikuotas);

47.2. jei įvyko pokyčių, kurie galėtų paveikti maudyklos vandens klasifikaciją, tokiu atveju vertinimas atliekamas remiantis maudyklų vandens kokybės duomenų rinkiniu, kurį sudarytų vien tik mėginių, surinktų įvykus pokyčiams, tyrimų rezultatai;

47.3. jei vanduo buvo tiriamas anksčiau, remiantis sveikatos apsaugos ministro 2005 m. įsakymu Nr. V-544 patvirtintos HN 92:1999 „Paplūdimiai ir jų maudyklos“ normos reikalavimais, kuriuose mikrobiologinių parametrų duomenys būtų lygiaverčiai esamos normos mikrobiologinių parametrų (žarninių enterokokų ir žarninių lazdelių) vertėms.

48. Esamus maudyklų vandenį galima padalyti ar sujungti į grupes, atsižvelgiant į maudyklų vandens kokybės klasifikavimo rezultatus. Esamų maudyklų vandenį galima sujungti į grupes kai:

48.1. maudyklų vandenys ribojasi vieni su kitais;

48.2. maudyklų vandens kokybės įvertinimai per paskutinius ketverius metus buvo panašūs;

48.3. maudyklų vandens charakteristikos byloja apie bendrus rizikos veiksnius arba jų nebuvimą.

49. Kiekvienos maudyklos vandeniui, kuris klasifikuojamas kaip „prastos“ kokybės, nuo kito maudymosi sezono, prasidedančio po klasifikacijos turi būti taikomos šios priemonės:

49.1. atitinkamos valdymo priemonės, įskaitant draudimą maudytis ar rekomendaciją nesimaudyti;

49.2. pagrindinių priežasčių, dėl kurių nepavyko pasiekti maudyklos vandens „patenkinamos“ kokybės, nustatymas;

49.3. atitinkamos priemonės, kad būtų užkirstas kelias taršai, ji sumažinta ir pašalintos taršos priežastys;

49.4. informuojama visuomenė.

50. Jei maudyklos vanduo penkerius metus iš eilės klasifikuojamas kaip „prastos“ kokybės, būtina paskelbti nuolatinį draudimą maudytis ar nuolatinę rekomendaciją nesimaudyti.

IX. MAUDYKLŲ VANDENS CHARAKTERISTIKOS

51. Kiekviena maudyklos vandens charakteristika gali būti skirta tik vienai maudyklai arba kelioms besiribojančioms maudykloms.

52. Maudyklos vandens charakteristiką sudaro:

52.1. maudyklos vandens ir kitų tam tikros maudyklos vandens baseino paviršinių vandenų, kurie gali turėti įtakos maudyklos vandens kokybei, fizinių, geografinių ir hidrologinių savybių aprašymas;

52.2. taršos, kuri gali turėti įtakos maudyklos vandeniui ir pakenkti besimaudančiųjų sveikatai, priežasčių nustatymas ir įvertinimas;

52.3. melsvadunblių išplitimo galimybių įvertinimas;

52.4. didžiųjų dumblių ir (ar) fitoplanktono išplitimo galimybių įvertinimas;

52.5. jei 52.2 punkte nurodytas įvertinimas rodo, kad kyla trumpalaikės taršos pavojus, tokia informacija:

52.5.1. numatomas laukiamos trumpalaikės taršos pobūdis, dažnumas ir trukmė;

52.5.2. visų išlikusių taršos priežasčių apibūdinimas, taip pat ir valdymo priemonės, kurių buvo imtasi, bei priežasčių pašalinimo grafikas;

52.5.3. valdymo priemonės, kurių buvo imtasi trumpalaikės taršos atvejais, ir už tokius veiksmus atsakingų institucijų kontaktiniai duomenys;

52.6. stebėsenos vieta.

53. Jei maudyklų vanduo klasifikuojamas kaip „geros“, „patenkinamos“ arba „prastos“ kokybės, maudyklų vandens charakteristikos turi būti reguliariai peržiūrimos, siekiant įvertinti, ar pasikeitė kuris nors iš 52 punkte nurodytų aspektų. Prireikus charakteristikas būtina atnaujinti.

Jei iš maudyklos vandens charakteristikų matyti 52.2–52.5 punktuose nurodytos grėsmės sveikatai galimybė, maudyklos vandens charakteristikos vertinamos kas 2 metai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-179](#), 2008-03-06, *Žin.*, 2008, Nr. 32-1121 (2008-03-18), i. k. 1082250ISAK000V-179

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, *Žin.*, 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

54. Patikrinimai privalo atitikti nuostatas ir vykti ne rečiau, kaip nurodyta 5 lentelėje.

5 lentelė. Maudyklų vandens kokybės klasifikacijos peržiūrėjimo laikotarpis

Maudyklos vandens kokybės klasifikacija	Gera kokybė	Patenkinama kokybė	Prasta kokybė
Peržiūrėjimas turi vykti ne rečiau kaip kas	4 metai	3 metai	2 metai
Tikrinami punktai	52.1–52.6	52.1–52.6	52.1–52.6

55. Jei maudyklos vanduo anksčiau buvo klasifikuojamas kaip „puikios“ kokybės, maudyklos vandens charakteristikos peržiūrimos ir atnaujinamos pagal 52 punkte nurodytus aspektus tik tuo atveju, jei pasikeičia vandens kokybės klasifikacija ir vanduo laikomas „geros“, „patenkinamos“ ar „prastos“ kokybės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, *Žin.*, 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

56. Kompetentinga institucija 52.1 ir 52.2 punktuose nurodytą informaciją pateikia detaliame žemėlapyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-179](#), 2008-03-06, *Žin.*, 2008, Nr. 32-1121 (2008-03-18), i. k. 1082250ISAK000V-179

57. Didelių statybos darbų ar esminių infrastruktūros pokyčių maudykloje ar netoli jos atveju, maudyklos vandens charakteristika atnaujinama prieš prasidedant naujam maudymosi sezonui.

MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖS TYRIMŲ METODŲ SĄRAŠAS

1. LST EN 25667-1:2001. Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 1 dalis. Nurodymai, kaip sudaryti mėginių ėmimo programas.
2. LST EN 25667-2:2001. Vandens kokybė. 2 dalis. Nurodymai, kaip imti mėginius.
3. LST EN ISO 5667-3:2006. Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis. Nurodymai, kaip konservuoti ir tvarkyti vandens mėginius.
4. LST EN ISO 19458:2006. Vandens kokybė. Mėginių ėmimas mikrobiologinei analizei.
5. LST ISO 8199:2006. Vandens kokybė. Bendrieji nurodymai, kaip skaičiuoti mikroorganizmus jų auginimo terpėje.
6. LST ISO 7704:2000. Vandens kokybė. Membraninių filtrų, naudojamų mikrobiologiniams tyrimams, įvertinimas.
7. LST EN ISO 9308-1:2001. Vandens kokybė. Žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) ir koliforminių bakterijų aptikimas ir skaičiavimas. 1 dalis. Membraninio filtravimo metodas.
8. LST EN ISO 9308-3+Ac:2000en. Vandens kokybė. *Escherichia coli* ir koliforminių bakterijų aptikimas paviršiniuose vandenyse ir nuotekose bei jų skaičiavimas. 3 dalis. Sumažintasis (tikėtiniausio skaičiaus) metodas, sėjant skystoje terpėje.
9. LST EN ISO 9308-1:2001. Vandens kokybė. Žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) ir koliforminių bakterijų aptikimas ir skaičiavimas. 1 dalis. Membraninio filtravimo metodas.
10. LST EN ISO 7899-2:2001. Vandens kokybė. Žarninių enterokokų aptikimas ir skaičiavimas. 2 dalis. Membraninio filtravimo metodas.
11. LST EN ISO 7899-1+Ac:2000en. Vandens kokybė. Žarninių enterokokų aptikimas paviršiniuose vandenyse bei nuotekose ir jų skaičiavimas. 1 dalis. Sumažintasis (tikėtiniausio skaičiaus) metodas.
12. ISO 6340:1995. Vandens kokybė. Salmonelių aptikimas.
13. LST EN ISO 17994:2004 „Vandens kokybė. Mikrobiologinių metodų pripažinimo lygiaverčiais kriterijai.
14. *Neteko galios nuo 2009-06-05*
Punkto naikinimas:
Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408
15. *Neteko galios nuo 2009-06-05*
Punkto naikinimas:
Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408
16. *Neteko galios nuo 2009-06-05*
Punkto naikinimas:
Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408
17. *Neteko galios nuo 2009-06-05*
Punkto naikinimas:
Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408
18. *Neteko galios nuo 2009-06-05*
Punkto naikinimas:
Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408
19. *Neteko galios nuo 2009-06-05*
Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

20. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

21. LST ISO 7150-1:1998. Vandens kokybė. Amonio kiekio nustatymas. 1 dalis. Rankinis spektrometrinis metodas.

22. LST EN 25663:2000. Vandens kokybė. Kjeldalio azoto nustatymas. Mineralizavimo seleno metodas.

23. LST EN ISO 6878:2004. Vandens kokybė. Fosforo nustatymas. Spektrometrinis metodas, vartojant amonio molibdatą.

24. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

25. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

26. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

27. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

28. Neteko galios nuo 2009-06-05

Punkto naikinimas:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin. 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

* Tarptautiniai standartai, viršelio būdu priimti kaip Lietuvos standartai

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin., 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408

30. LST EN 15204:2007*. Vandens kokybė. Fitoplanktono nustatymo, taikant atvirkštinę mikroskopiją (Utrmühl'o būdą) vadovas

Papildyta punktu:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

31. LST EN 14184:2004*. Vandens kokybė. Vadovas vandenų makrofitams tyrinėti vandentėkmėse

Papildyta punktu:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

32. LST EN ISO 19493:2007*. Vandens kokybė. Jūrų kietojo dugno biologinių tyrimų vadovas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

VISUOMENEI TEIKIAMA INFORMACIJA

1. Poilsiautojams matomoje paplūdimių vietoje turi būti įrengtas informacinis stendas, kuriame nurodoma:

1.1. bendra informacija – maudymosi sezono trukmė, paplūdimių ir maudyklų bei medicinos ir gelbėjimo punktų darbo laikas, higienos reikalavimai ir rekomendacijos lankytojams, oro, vandens temperatūra, kontaktiniai institucijos, atsakingos už paplūdimio ir maudyklos administravimą, telefonai;

1.2. informacija apie maudyklas – esama maudyklos vandens klasifikacija (puiki, gera, patenkinama, prasta kokybė), maudyklų vandens kokybės tyrimų rezultatai, bendro pobūdžio maudyklos vandens aprašymas ne techniniais terminais, draudžiama arba nerekomenduojama maudytis, dienų skaičius;

1.3. kai paplūdimio maudyklos vanduo tapo trumpalaikės taršos objektu, nurodoma, kad yra trumpalaikė tarša; dienų, kai dėl tokios taršos buvo draudžiama ar nerekomenduojama maudytis, skaičius per praėjusį maudymosi sezoną ir įspėjimai, jei tokia tarša galima arba jau įvykusi;

1.4. išskirtinių situacijų metu paplūdimyje stende nurodomas taršos pobūdis ir numatoma trukmė;

1.5. jei paplūdimyje draudžiama arba nerekomenduojama maudytis, apie tai turi būti pranešta, nurodant priežastis;

1.6. jei paskelbiamas nuolatinis draudimas ar nuolatinė rekomendacija nesimaudyti paplūdimyje, pranešama apie tai, kad ta teritorija nebelaikoma maudyklos vandeniu, nurodant priežastis ir nuorodą, kur galima rasti išsamesnę informaciją.

Šiame punkte nurodytą informaciją kurortinės teritorijos statusą turinčių vietovių arba kituose gausiai turistų iš užsienio lankomuose paplūdimiuose rekomenduojama skelbti ir užsienio kalba.

2. Kompetentinga institucija visomis komunikacijos priemonėmis bei technologijomis (taip pat ir interneto svetainėje) aktyviai, operatyviai ir, jei reikia, keliomis kalbomis skelbia visą 1.2–1.6 punktuose nurodytą informaciją ir:

2.1. paplūdimių maudyklų sąrašą prieš kiekvieną maudymosi sezoną;

2.2. visų paplūdimių maudyklų vandenų klasifikaciją per pastaruosius trejus metus, įskaitant stebėsenos paskutinės klasifikacijos rezultatus;

2.3. stebėsenos rezultatus, pabaigus analizę;

2.4. jei paplūdimio maudyklos vanduo buvo klasifikuojamas kaip „prastos“ kokybės, taršos priežastis ir priemonės, kurių buvo imtasi siekiant apsaugoti besimaudančiuosius nuo taršos poveikio ir pašalinti taršos priežastis;

2.5. jei paplūdimio maudyklos vanduo buvo paveiktas trumpalaikės taršos, bendro pobūdžio informaciją apie:

2.5.1. sąlygas, kurios galėjo sukelti trumpalaikę taršą;

2.5.2. galimą taršos trukmę;

2.5.3. taršos priežastis ir priemonės, kurių buvo imtasi siekiant apsaugoti besimaudančiuosius nuo taršos poveikio ir pašalinti jos priežastis.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212

PAPLŪDIMYJE REKOMENDUOJAMI INFORMACINIAI ŽENKLAI

Informacinis stendas

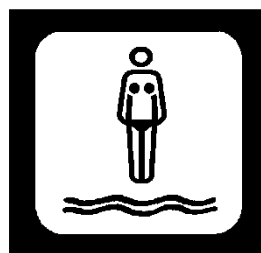
Medicinos punktas

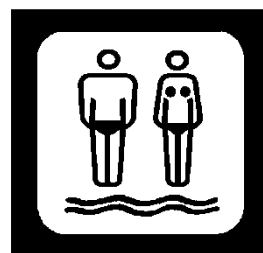
Gelbėjimo punktas

Invalidų takas

Moterų paplūdimys

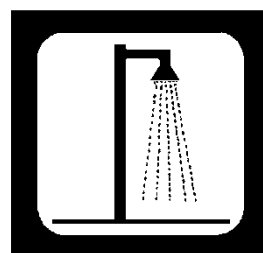
Bendras paplūdimys

Geriamasis vanduo

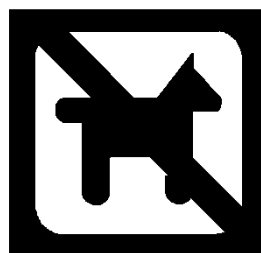
Tualetas

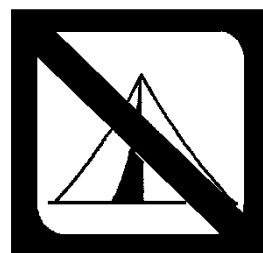
Dušas

Šiukšliadėžė

Vesti naminius
gyvūnus draudžiama

Rengti stovyklavietes
draudžiama

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-179](#), 2008-03-06, Žin., 2008, Nr. 32-1121 (2008-03-18), i. k. 1082250ISAK000V-179
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1055 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 "Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė" patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-408](#), 2009-05-26, Žin., 2009, Nr. 66-2642 (2009-06-04), i. k. 1092250ISAK000V-408
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1055 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 "Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė" patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-212](#), 2011-03-07, Žin., 2011, Nr. 30-1403 (2011-03-10), i. k. 1112250ISAK000V-212
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1055 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 "Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė" patvirtinimo" pakeitimo